ความต้องการรับบริการสุขภาพของประชาชนในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ตำบลนาเสียว อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ

สุวิมลรัตน์ รอบรู้เจน[1], ศรีงามลักษณ์ ศรีปวริศร[2], สมจิต แดนสีแก้ว[3], จันทิมา หร่ายพิมาย[4], มนทกานติ ทองดี[4], ยุวันดา มีวันคำ[4], สุนิตา สุขี[4], นิศรา อาจฤทธิ์[4], จุฑาภรณ์ ปู่วงษ์[4], โสภิดา กุลจันทร์[4], เด่นดนัย ทองย้อย[4], มณัศจรรย์ โกสิลา[4], ณัฐธิดา ขันถม[4]

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาระดับความต้องการรับบริการสุขภาพของประชาชนในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ตำบลนาเสียว อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ 2) เปรียบเทียบความต้องการรับบริการสุขภาพของประชาชนในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ตำบลนาเสียว อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา ประชากรได้แก่ ประชาชนที่เข้ารับบริการในพื้นที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ตำบลนาเสียว จำนวน 4,444 คน คำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างผู้รับบริการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลนาเสียว จำนวน 354 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือแบบสอบถามความต้องการรับบริการสุขภาพของประชาชน นำไปหาค่าความเชื่อมั่นได้ 0.95 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน พบว่า 1) ระดับความต้องการรับบริการสุขภาพโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านงานส่งเสริมสุขภาพ และด้านงานรักษาความสะอาด มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ด้านสุขาภิบาลและอนามัยสิ่งแวดล้อม ด้านงานป้องกันและควบคุมโรค และด้านการรักษาพยาบาล มีค่าเฉลี่ยมาก 2) เปรียบเทียบความต้องการรับบริการด้านสุขภาพ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่าประชาชน ที่มีอายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา และอาชีพต่างกัน มีความต้องการรับบริการด้านสุขภาพ ไม่แตกต่างกัน ส่วนประชาชน ที่มีเพศ เปรียบเทียบความแตกต่างโดยใช้สถิติทดสอบ t-test และรายได้ทำการวิเคราะห์ความ แปรปรวนทางเดียว มีความต้องการรับบริการด้านสุขภาพซึ่งพบว่าเพศหญิงมีความต้องการรับบริการด้านสุขภาพสูงกว่าเพศชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ: ความต้องการรับบริการด้านสุขภาพ; ประชาชน; ผู้รับบริการ; โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ

[1] รองศาสตราจารย์ กลุ่มวิชาการพยาบาลอนามัยชุมชน คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ
[2] อาจารย์ กลุ่มวิชาการพยาบาลอนามัยชุมชน คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ
[3] รองศาสตราจารย์ กลุ่มวิชาการพยาบาลอนามัยชุมชน คณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา
[4] นักศึกษาพยาบาลศาสตร์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ
[a] Corresponding author: ศรีงามลักษณ์ ศรีปวริศร Email: mam9pichayapa@gmail.com
รับบทความ: 7 มิ.ย. 69; รับบทความแก้ไข: 24 มิ.ย. 69; ตอบรับตีพิมพ์: 25 มิ.ย. 69; ตีพิมพ์ออนไลน์: 23 ส.ค. 69

Needs for Health Services in Health Promotion Hospital Na seaw Subdistrict, Mueang District, Chaiyaphum Province

Suwimolrat Robrujen[1], Sringamlak Sripawarisorn[2a], Somjit Daenseekaew[3], Chantima Hraiphimai[4], Monthakan Thongdee[4], Yuwanda Meevankham[4], Sunita Sukhee[4], Nisara Attharit[4], Chutaporn Puwong[4], Sophida Kulchan[4], Dendanai Thongyoi[4], Manatsajarn Kosila[4], Natthida Hanthom[4]

Abstract

This descriptive research aimed to 1) study the level of healthcare service needs of the population at Na Siew Sub-district Health Promotion Hospital, Mueang District, Chaiyaphum Province, 2) compare healthcare service needs of the population at Na Siew Sub-district Health Promotion Hospital, classified according to personal factors. Population consisted of 4,444 people receiving services at the Na Siew Sub-district Health Promotion Hospital. Samples were calculated from the population, yielding 354 people. Research instrument used in the study was a questionnaire on health service needs with a reliability coefficient of 0.95. Data were analyzed using percentages, means, and standard deviations. It was found that 1) the overall level of demand for healthcare services was at a high level. The areas of health promotion and sanitation had the highest average score. The areas of sanitation and environmental health, disease prevention and control, and medical treatment were at a high level; 2) in comparing the needs for healthcare services categorized by personal factors, it was found that people of different ages, marital statuses, educational levels, and occupations did not differ significantly in their needs for healthcare services. Differences in needs for health care services among different genders were tested with the t-test while incomes were analyzed using the one-way ANOVA. The study found that women had a significantly higher need for healthcare services than men, at a significance level of 0.05

Keywords: Needs for healthcare services; Population; Service recipient; Health-promoting hospital

[1] Associate Professor, Department of Community Health Nursing, Faculty of Nursing, Chaiyaphum Rajabhat University
[2] Lecturer, Department of Community Health Nursing, Faculty of Nursing, Chaiyaphum Rajabhat University
[3] Associate Professor, Department of Community Health Nursing, Faculty of Nursing, Nakhonratchasima College
[4] Bachelor of Nursing Science Student, Faculty of Nursing, Chaiyaphum Rajabhat University
[a] Corresponding author: Sringamlak Sripawarisorn Email: mam9pichayapa@gmail.com
Received: Jun. 7, 26; Revised: Jun. 24, 26; Accepted: Jun. 25, 26; Published Online: Aug. 23, 26

บทนำ

ระบบสุขภาพปฐมภูมิมีความสำคัญมากและเป็นบริการสุขภาพในด่านแรกที่ใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด ที่ผ่านมาการปฏิรูประบบสุขภาพได้มีการประกาศพระราชบัญญัติหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. 2545 ขึ้นมาเพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนที่ไม่มีสวัสดิการการรักษาพยาบาล สามารถเข้าถึงบริการตามสิทธิพื้นฐานที่พึงมีตามรัฐธรรมนูญเพื่อสร้างความมั่นคงในชีวิตประชาชนเป็นการลดความเหลื่อมล้ำ โดยระบบสุขภาพปฐมภูมิมีเป้าหมายต้องการให้ประชาชนสามารถเข้าถึงบริการและมีสุขภาพดีแม้ในพื้นที่ห่างไกลและชนบทที่เข้าถึงระบบสาธารณสุขและโรงพยาบาลได้ยากรวมถึงประชาชนสังคมกลุ่มต่างๆ ทั้งในเขตเมืองและเขตชนบทประชาชนกลุ่มเปราะบางและกลุ่มด้อยโอกาส สามารถเข้าถึงบริการที่มีความจำเป็นพื้นฐานอย่างเท่าเทียมและเป็นธรรมและเพื่อให้ประเทศไทยบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ด้านสุขภาพตามเป้าหมาย“สร้างหลักประกันว่าคนมีชีวิตที่มีสุขภาพดีและส่งเสริมความเป็นอยู่ที่ดีสำหรับทุกคนในทุกวัย”[1]

นโยบายการปฏิรูปประเทศโดยรัฐบาลในด้านสาธารณสุขโดยเน้นเรื่องการพัฒนาบริการสุขภาพปฐมภูมิเนื่องจากสถานการณ์ปัจจุบันแนวโน้มการดูแลรักษาสุขภาพมุ่งเน้นเรื่องการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคจึงต้องเร่งพัฒนาบริการสุขภาพปฐมภูมิให้มีคุณภาพและมาตรฐานยิ่งขึ้นเพื่อลดการเข้ารับบริการในระดับทุติยภูมิและตติยภูมิที่มีค่าใช้จ่ายสูงประกอบกับมาตรา258 ช.(5) ระบุไว้ว่า “ให้มีระบบการแพทย์ปฐมภูมิที่มีแพทย์เวชศาสตร์ครอบครัวดูแลประชาชนในสัดส่วนที่เหมาะสม” และเป็นที่มาของนโยบายของ กระทรวงสาธารณสุขในการพัฒนา “คลินิกหมอครอบครัว” หรือ “หน่วยบริการสุขภาพปฐมภูมิ” (Primary Care Unit: PCU) เพื่อเป็นหน่วยบริการสุขภาพที่มีแพทย์เฉพาะทางด้านเวชศาสตร์ครอบครัวและทีมสหวิชาชีพดูแลประชาชน 10,000 คนต่อหนึ่งทีม[2] โดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 หมวด 5 ตามมาตรา 55 (1) หน่วยงานภาครัฐมีการดำเนินงานให้ประชาชนได้รับบริการสาธารณสุขที่มีประสิทธิภาพโดยทั่วถึง ส่งเสริมและสร้างเสริมให้ประชาชนมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพและการป้องกันโรค ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย[3] ได้บัญญัติให้ดำเนินการปฏิรูประบบการแพทย์ปฐมภูมิที่มีแพทย์เวชศาสตร์ครอบครัวดูแลประชาชนในสัดส่วนที่เหมาะสมรวมทั้งแผนปฏิรูปประเทศด้านสาธารณสุขได้กำหนดแนวทางให้มีการจัดระบบสุขภาพปฐมภูมิการพัฒนาระบบข้อมูลสุขภาพและการพัฒนากำลังคนด้านสุขภาพปฐมภูมิ ด้วยเหตุนี้ จึงได้มีการประกาศพระราชบัญญัติระบบสุขภาพปฐมภูมิ พ.ศ. 2562[3] ขึ้นเพื่อบริหารจัดการระบบสุขภาพปฐมภูมิให้มีประสิทธิภาพทั่วประเทศ โดยรัฐต้องกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่และอำนาจดูแลและจัดทำบริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่น ซึ่งตามแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 ด้านการถ่ายโอนภารกิจกำหนดให้สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขถ่ายโอนภารกิจสถานีอนามัยโรงพยาบาลชุมชน และโรงพยาบาลทั่วไปให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ผ่านมา การถ่ายโอนภารกิจดังกล่าวของสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขยังไม่ประสบความสำเร็จตามแผน โดยสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขได้ดำเนินการถ่ายโอนสถานีอนามัย โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล และสถานีอนามัยเฉลิมพระเกียรติ 60 พรรษานวมินทราชินี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2551-2564 รวมทั้งสิ้น 84 แห่ง จากจำนวนสถานีอนามัยเฉลิมพระเกียรติ 60 พรรษานวมินทราชินีและโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล 9,787 แห่งทั่วประเทศ[4] โดยประชาชน

ที่อยู่ในบัญชีรายชื่อของหน่วยบริการปฐมภูมิและเครือข่ายหน่วยบริการปฐมภูมิ จะได้รับการบริการสุขภาพปฐมภูมิที่บุคคลมีสิทธิได้รับการดูแลแบบองค์รวมทุกมิติ ตามกลุ่มวัย ดังนี้ การส่งเสริมสุขภาพที่เหมาะสมตามกลุ่มวัยทั้งสุขภาพกาย สุขภาพจิต สุขภาพช่องปาก เพื่อการป้องกันโรคต่างๆ การคัดกรองโรค ปัญหาสุขภาพพฤติกรรมเสี่ยง ตามกลุ่มวัย มีสมุดสุขภาพประจำตัว และมีการบันทึกข้อมูลสุขภาพของตนเอง คำแนะนำการปฏิบัติตัว เพื่อสร้างความรอบรู้ของตนเองและครอบครัว ด้านการป้องกันโรคและการควบคุมโรคประชาชนตามกลุ่มอายุในบัญชีรายชื่อของหน่วยบริการปฐมภูมิและเครือข่ายหน่วยบริการปฐมภูมิ จะได้รับการฉีดวัคซีน ตามมาตรฐาน การคัดกรองโรคต่างๆ การเสริมสร้างภูมิคุ้มกันเพื่อควบคุม ตามปัญหาของตนเองและครอบครัว การได้รับประชาสัมพันธ์เมื่อเกิดโรคติดต่อที่ระบาด การวินิจฉัยโรคและการรักษาพยาบาลประชาชนทุกกลุ่มวัย ที่อยู่ในบัญชีรายชื่อของหน่วยบริการปฐมภูมิและเครือข่ายหน่วยบริการปฐมภูมิจะได้รับการวินิจฉัยโรคและการรักษาพยาบาล กรณีพบความผิดปกติประชาชนทุกกลุ่มวัย รวมถึงแผนการดูแลผู้ป่วยต่อเนื่องที่บ้าน การติดตามเยี่ยมบ้านเพื่อฟื้นฟูสุขภาพตามสภาพปัญหาของผู้ป่วย[5]

สำหรับโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลนาเสียว อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ เป็นหน่วยบริการในพื้นที่เขตอำเภอเมืองในการให้บริการสุขภาพในชุมชน ซึ่งคำนึงถึงกระบวนการในการให้บริการด้านสุขภาพแก่ประชาชนโดยจัดการบริการตามนโยบายของกระทรวงสาธารณสุขทุกมิติ กลุ่มเป้าหมายที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลนาเสียวนำมาจัดทำแผนพัฒนาการดำเนินบริการสุขภาพและมีการประเมินความสำเร็จของการดำเนินงานทุกปี ในการศึกษาข้อมูลเบื้องต้นพบว่าปัญหาการจัดบริการสุขภาพในชุมชนตามนโยบายของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลนาเสียว อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ ซึ่งมีประชากรจำนวนเพิ่มขึ้นทุกๆปี มีที่อยู่อาศัยเพิ่มมากขึ้น มีผลกระทบตามมาจากการตรวจพบกลุ่มเสี่ยงถึงร้อยละ 40 คือ เสี่ยงต่อการเกิดโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง ประกอบด้วย โรคเบาหวาน ความดันโลหิตสูง ไขมันในเลือดสูง โรคหัวใจและหลอดเลือด[6] ประชาชนส่วนใหญ่ร้อยละ 30 ยังมีความต้องการมีความรู้เพิ่มเติมสำหรับด้านการส่งเสริมสุขภาพ ได้แก่ การได้รับวัคซีน รับภูมิคุ้มกันโรค การได้รับแจ้งข้อมูลการประชาสัมพันธ์ เมื่อเกิดโรคติดต่อและโรคระบาดอุบัติใหม่ ตลอดจนความรู้และแนวทางการรักษาความสะอาดควบคุมและกำจัดแหล่งเพาะพันธุ์โรค การรักษาความสะอาด ประกอบด้วย การจัดการขยะมูลฝอย การป้องกันและควบคุมโรคในด้านสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมในเขตชุมชน ให้ถูกสุขลักษณะ เพื่อป้องกันให้ไม่มีพาหะการนำโรคติดเชื้อได้

จากความสำคัญดังกล่าวคณะผู้วิจัยมีความสนใจที่จะทำการศึกษาวิจัย เรื่องความต้องการการรับบริการสุขภาพของประชาชน ในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ตำบลนาเสียว อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ โดยประยุกต์ใช้แนวคิดทฤษฎีของมาสโลว์[7] ซึ่งเป็นทฤษฎีที่มีการอธิบายพฤติกรรมมนุษย์ โดยเสนอว่ามนุษย์มีความต้องการทางกายภาพ ความต้องการความปลอดภัย ความต้องการได้รับการยอมรับจากสังคม ต้องการให้บุคลากรสาธารณสุขเคารพสิทธิ์เพื่อให้เกิดผลลัพธ์ของประชาชนได้รับการดูแลตามความต้องการในด้านการบริการสุขภาพ ซึ่งประกอบด้วย การรักษาพยาบาล การส่งเสริมสุขภาพ การรักษาความสะอาด การป้องกัน และควบคุมโรค สุขาภิบาล และอนามัยสิ่งแวดล้อม รวมถึงใช้เป็นข้อเสนอเชิงนโยบายซึ่งจะนำไปสู่ผลการดำเนินงานของหน่วยบริการปฐมภูมิที่มีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความต้องการรับบริการสุขภาพของประชาชนในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลนาเสียว อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ

2. เปรียบเทียบความต้องการรับบริการสุขภาพของประชาชนในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลนาเสียว อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

กรอบแนวคิดการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา โดยประยุกต์ใช้แนวคิดทฤษฎีความต้องการของมาสโลว์ [7] (Maslow's Hierarchy of Needs) เป็นทฤษฎีที่มีการอธิบายพฤติกรรมมนุษย์ โดยเสนอว่ามนุษย์มีความต้องการเป็นลำดับขั้น และประยุกต์ใช้แนวคิดการบริการด้านสุขภาพ[8] ดังภาพที่ 1

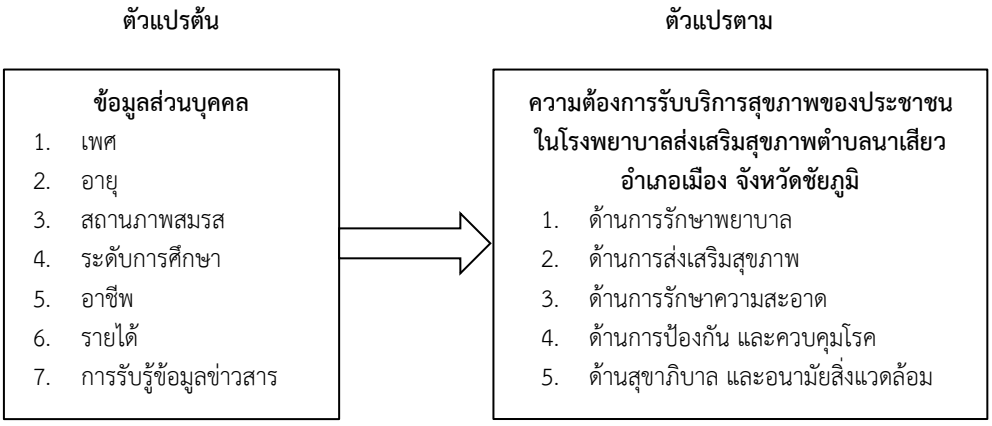

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา เก็บข้อมูลระหว่างเดือน สิงหาคม ถึง กันยายน 2568 โดยมีรายละเอียดวิธีการดำเนินการวิจัยดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรคือ ประชาชนอายุระหว่าง 18-59 ปี ที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่ตำบลนาเสียว อำเภอเมืองชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิรวมจำนวนทั้งสิ้น 4,444 คน[9] แบ่งเป็นเพศชายจำนวน 2,122 คน เพศหญิง จำนวน 2,322 คน

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ Krejcie & Morgan [10] โดยกำหนดระดับความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้เท่ากับ 0.05 (หรือ 5%) สูตรที่ใช้คือ

$$n = \frac{x^2 Np(1-p)}{(e^2(N-1)+x^2 p(1-p))}$$

เมื่อ n = ขนาดกลุ่มตัวอย่าง

x^2 = ค่า Chi-square ที่ df=1 (3.841 ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%)

N = ขนาดของประชากร (= 4,444 คน)

p = สัดส่วนของประชากรที่สนใจศึกษา (0.5)

e = ค่าความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ (0.05)

เมื่อแทนค่าได้กลุ่มตัวอย่าง ประชาชนอายุระหว่าง 18-59 ปี จำนวน 354 คน โดยมีเกณฑ์คัดเข้า (Inclusion criteria) ดังนี้ 1) ประชาชนอายุ 18-59 ปี มีความสมัครใจเข้าร่วมในโครงงานวิจัย 2) ไม่มีความผิดปกติ การได้ยิน การพูด การมองเห็น สามารถเข้าใจและสื่อสารภาษาไทยได้ และ 3) สามารถตอบคำถามแบบสอบถามได้ครบถ้วนสมบูรณ์ เกณฑ์คัดออก (Exclusion criteria) ได้แก่ 1) ย้ายภูมิลำเนาไปที่อื่น 2) มีการเจ็บป่วยที่ต้องพักรักษาตัวที่โรงพยาบาล และ 3) ไม่สามารถให้ความยินยอมต่อการตอบแบบสอบถามต่อเนื่องได้

วิธีการสุ่มตัวอย่าง ในการสุ่มตัวอย่างการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการสุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย แยกเพศตามหลักความน่าจะเป็นเพื่อให้มีข้อมูลที่ต้องตามหลักสถิติ จำนวนเพศมีประชากรแตกต่างกันให้มีการแบ่งเพศให้มีความชัดเจนและตรงตามหลักทฤษฎีทางวิจัย การเลือกผู้ตอบแบบสอบถามในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลนาเสียว โดยวิธีจับสลากจากจำนวนผู้รับบริการในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลนาเสียว

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล จำนวน 7 ข้อ ประกอบด้วย 1) เพศ 2) อายุ 3) สถานภาพสมรส 4) ระดับการศึกษา 5) อาชีพ 6) รายได้ และ 7) การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามที่สร้างขึ้นเกี่ยวกับความต้องการรับบริการสุขภาพของประชาชน 5 ด้าน คือ ด้านการรักษาพยาบาล ด้านการส่งเสริมสุขภาพ ด้านการรักษาความสะอาด ด้านการป้องกัน และควบคุมโรค ด้านสุขาภิบาลและอนามัยสิ่งแวดล้อม เพื่อสอบถามความต้องการด้านสุขภาพ ลักษณะข้อคำถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า แต่ละข้อมี 5 ตัวเลือก ดังนี้ ต้องการมากที่สุด=5 คะแนน ต้องการมาก=4 คะแนน ต้องการปานกลาง=3 คะแนน ต้องการน้อย=2 คะแนน และต้องการน้อยที่สุด=1 คะแนน ใช้เกณฑ์ของเบสท์[11] ได้ช่วงคะแนนแต่ละระดับ ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง ความต้องการรับบริการสุขภาพอยู่ในระดับมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง ความต้องการรับบริการสุขภาพอยู่ในระดับมาก
คะแนนเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง ความต้องการรับบริการสุขภาพอยู่ในระดับปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง ความต้องการรับบริการสุขภาพอยู่ในระดับน้อย
คะแนนเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง ความต้องการรับบริการสุขภาพอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ส่วนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดเพื่อให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะ

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในเรื่องความต้องการรับบริการสุขภาพของประชาชน จากนั้นนำมากำหนดกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย กำหนดนิยามศัพท์ และเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
2. สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการรับบริการสุขภาพของประชาชน 5 ด้าน คือ ด้านการรักษาพยาบาล ด้านการส่งเสริมสุขภาพ ด้านรักษาความสะอาด ด้านป้องกันและควบคุมโรค ด้านสุขาภิบาลอนามัยสิ่งแวดล้อม และตรวจสอบเนื้อหาของแบบสอบถามว่า ครอบคลุม วัตถุประสงค์หรือไม่ จากนั้นนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความครอบคลุมและความถูกต้องของเนื้อหา

3. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบ Content validity จากนั้นปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ได้แก่ อาจารย์พยาบาลสาขาการพยาบาลชุมชน ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล และนักวิชาการสาธารณสุข

4. คำนวณค่า Index of item objective congruence (IOC) ได้เท่ากับ 1 และคำนวณหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย โดยสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient)[12] ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.96

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามจะถูกนำมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สถิติสำเร็จรูป โดยมีการวิเคราะห์ดังนี้:

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพการสมรส การศึกษา รายได้ อาชีพ และการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร วิเคราะห์โดยใช้การพรรณนาลักษณะของ ประชากรโดยใช้ความถี่ และร้อยละ

2. วิเคราะห์ข้อมูลความต้องการรับบริการสุขภาพของประชาชนในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลนาเสียว โดยใช้สถิติความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงแบมาตรฐาน

3. เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคะแนนความต้องการรับบริการสุขภาพของประชาชนในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลนาเสียว อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ จำแนกตามเพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา รายได้ อาชีพ เปรียบเทียบความแตกต่างโดยใช้สถิติทดสอบที (t-test) และ รายได้ ทำการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA)

การพิทักษ์สิทธิ์กลุ่มตัวอย่าง

งานวิจัยได้รับการพิจารณาการรับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ เลขที่ใบรับรอง HE 68-1-023 ลงวันที่ 18 สิงหาคม 2568 โดยก่อนดำเนินการรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยชี้แจงวัตถุประสงค์ ขั้นตอนโครงการวิจัย และประโยชน์ที่จะได้รับ โดยกลุ่มตัวอย่างมีสิทธิ์ตอบรับหรือปฏิเสธในการเข้าร่วมการวิจัย การเก็บข้อมูลเป็นความลับ และการนำเสนอเผยแพร่ข้อมูลเป็นภาพรวมเท่านั้น

ผลการวิจัย

1. ระดับความต้องการรับบริการสุขภาพของประชาชนในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลนาเสียว อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิพบว่า ความต้องการบริการสุขภาพของประชาชนในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$=4.50; SD=0.32) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านสุขาภิบาลและอนามัยสิ่งแวดล้อม ($\bar{X}$=3.61; SD=0.46) ด้านงานส่งเสริมสุขภาพ และด้านงานรักษาความสะอาด มีค่าเฉลี่ยใกล้เคียงกัน ($\bar{X}$=4.69, 4.66; SD=0.37) รองลงมาคือ ด้านงานป้องกันและควบคุมโรค ($\bar{X}$=4.67; SD=0.42) และด้านการรักษาพยาบาล มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$=4.64; SD=0.39) ตามลำดับ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความต้องการบริการสุขภาพของประชาชนในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ตำบลนาเสียว อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ โดยรวมทุกด้าน (n=354)

	ความต้องการรับบริการสุขภาพของประชาชนในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลนาเสียว	$\bar{X}$	SD	ระดับความต้องการ
1.	ด้านการรักษาพยาบาล	4.64	0.39	มาก
2.	ด้านการส่งเสริมสุขภาพ	4.69	0.37	มากที่สุด
3.	ด้านการรักษาความสะอาด	4.66	0.37	มากที่สุด
4.	ด้านการป้องกัน และควบคุมโรค	4.67	0.42	มาก
5.	ด้านสุขาภิบาล และอนามัยสิ่งแวดล้อม	3.61	0.46	มาก
	รวม	**4.50**	**0.32**	**มาก**

2. เปรียบเทียบความต้องการบริการสุขภาพของประชาชนในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลนาเสียว อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล โดยประชาชนที่มีเพศต่างกัน พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกันมีความต้องการบริการสุขภาพของประชาชนในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลนาเสียว แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบระดับความต้องการบริการสุขภาพของประชาชนในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลนาเสียว อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ จำแนกตามเพศ (n=354)

เพศ	จำนวน	$\bar{X}$	SD	t	Sig
ชาย	169	4.4920	0.34621	-0.715	0.018*
หญิง	185	4.5166	0.30158		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3. เปรียบเทียบความต้องการบริการสุขภาพของประชาชนในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลนาเสียว อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล โดยประชาชนที่มีอายุต่างกัน พบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกันมี ความต้องการรับบริการสุขภาพของประชาชนในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ตำบลนาเสียว ไม่แตกต่างกัน ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 การเปรียบเทียบระดับความต้องการรับบริการสุขภาพของประชาชนในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ตำบลนาเสียว จำแนกตามอายุ (n=354)

อายุ	df	SS	MS	F	Sig.
ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม	4	5.392	1.348	1.674	0.177
ความแตกต่างภายในกลุ่ม	350	82.927	0.238		
รวม	354	88.319			

4. เปรียบเทียบความต้องการบริการสุขภาพของประชาชนในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลนาเสียว อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล โดยประชาชนที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน พบว่า ประชาชนที่มีสถานภาพสมรสต่างกันมี ความต้องการรับบริการสุขภาพของประชาชนในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ตำบลนาเสียว ไม่แตกต่างกัน ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 การเปรียบเทียบระดับความต้องการรับบริการสุขภาพของประชาชนในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ตำบลนาเสียว จำแนกตามสถานภาพสมรส (n=354)

สถานภาพสมรส	df	SS	MS	F	Sig.
ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม	4	2.981	0.745	1.047	0.17
ความแตกต่างภายในกลุ่ม	350	85.339	0.245		
รวม	354	88.319			

5. เปรียบเทียบความต้องการบริการสุขภาพของประชาชนในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลนาเสียว อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล โดยประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมี ความต้องการรับบริการสุขภาพของประชาชนในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ตำบลนาเสียว ไม่แตกต่างกัน ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 การเปรียบเทียบระดับความต้องการรับบริการสุขภาพของประชาชนในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ตำบลนาเสียว จำแนกตามการศึกษา (n=354)

ระดับการศึกษา	df	SS	MS	F	Sig.
ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม	6	2.414	0.402	1.625	0.139
ความแตกต่างภายในกลุ่ม	347	85.905	0.248		
รวม	353	88.319			

6. เปรียบเทียบความต้องการบริการสุขภาพของประชาชนในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลนาเสียว อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล โดยประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพต่างกันมี ความต้องการรับบริการสุขภาพของประชาชนในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ตำบลนาเสียว ไม่แตกต่างกัน ดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 การเปรียบเทียบระดับความต้องการรับบริการสุขภาพของประชาชนในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ตำบลนาเสียว จำแนกตามอาชีพ (n=354)

ระดับการศึกษา	df	SS	MS	F	Sig.
ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม	6	6.375	1.062	1.499	0.139
ความแตกต่างภายในกลุ่ม	350	81.944	0.236		
รวม	354	88.319			

7. เปรียบเทียบความต้องการบริการสุขภาพของประชาชนในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลนาเสียว อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล โดยประชาชนที่มีรายได้ต่างกัน พบว่า ประชาชน

ที่มีรายได้ต่างกัน มีความต้องการรับบริการสุขภาพของประชาชนในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลนาเสียว แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังตารางที่ 7

ตารางที่ 7 การเปรียบเทียบระดับความต้องการความต้องการบริการสุขภาพของประชาชนในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ จำแนกตามรายได้ (n=354)

รายได้	df	SS	MS	F	Sig
ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม	4	1.580	0.395	5.890	<0.001
ความแตกต่างภายในกลุ่ม	350	86.73	0.249		
รวม	354	88.319			

การอภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง ความต้องการรับบริการสุขภาพของประชาชนในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลนาเสียว อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ระดับความต้องการรับบริการสุขภาพของประชาชนในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลนาเสียว โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากบุคลากรด้านสาธารณสุขมีความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพในการบริหารหน่วยงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยวิลาวัลย์ เติมกลิ่นจันทร์ และคณะ[13] พบว่า ประชาชน ร้อยละ 10.6 มีการเดินทาง ที่สะดวกเป็นปัจจัยสำคัญในความต้องการใช้บริการสุขภาพ ประชาชนมีความต้องการใช้บริการสุขภาพในหน่วยบริการของรัฐจำนวนมาก กลุ่มตัวอย่างมีความต้องการรับบริการสุขภาพ โดยด้านที่ต้องการมากที่สุด คือ ส่งเสริมสุขภาพ และด้านการรักษาความสะอาด เนื่องจากในปัจจุบันนี้ประเทศไทยเป็นประเทศที่กำลังพัฒนา ดังนั้น จึงเป็นหน้าที่ของหน่วยงานภาครัฐในการดูแลและจัดสวัสดิการต่างๆ เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนกลุ่มนี้ ในการใช้ชีวิต อย่างปกติสุข สำหรับสวัสดิการในสังคมทุกด้านนั้นนับว่าเป็นความต้องการขั้นพื้นฐานตามทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของมนุษย์ของ Maslow สอดคล้องกับการศึกษาของ จุไรรัตน์ ชลกรโชติทรัพย์ และคณะ[14 สมนึก สอนเนย และคณะ[15] พิชญาพร พีรพันธุ์ และประสพชัย พสุนนท์[16] ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อแนวทางการบริการสุขภาพที่เหมาะสมสำหรับประชาชนภายใต้บริบทโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลแห่งหนึ่งอำเภอเมือง จังหวัดอุตรดิตถ์ พบว่าแนวทางการบริการสุขภาพที่เหมาะสมภายใต้บริบทโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลแห่งหนึ่งความพึงพอใจของประชาชนด้านสภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกควรมีการปรับปรุงสภาพแวดล้อมให้เพียงพอและเอื้อต่อการบริการ

2. เปรียบเทียบความต้องการรับบริการด้านสุขภาพ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่าประชาชนที่มีอายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา และอาชีพต่างกัน มีความต้องการรับบริการด้านสุขภาพไม่แตกต่างกัน ส่วนประชาชน ที่มีเพศ มีความต้องการรับบริการด้านสุขภาพ ซึ่งพบว่าเพศหญิงมีความต้องการรับบริการด้านสุขภาพสูงกว่าเพศชายนั้น เพราะเพศหญิงมีความต้องการบริการสุขภาพที่ครอบคลุมการดูแลสุขภาพเชิงป้องกันสุขภาพทางเพศและอนามัยการเจริญพันธุ์การดูแลสุขภาพตามช่วงวัยตลอดจนให้ความสำคัญกับบริการด้านสุขภาพซึ่งเป็นสิ่งสำคัญในการตรวจสุขภาพและป้องกันโรค รวมทั้งส่งเสริมในการทำงานและการดูแลครอบครัวในสภาพแวดล้อมที่มีความเสี่ยงสูง การต่อสู้กับความท้าทายทางสุขภาพในปัจจุบัน สอดคล้องกับการศึกษาของ วัชรี ชิตมณี[17] ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการเข้าถึง

บริการสุขภาพพนักงานบริการหญิง พบว่า โรคประจำตัว มีความสัมพันธ์กับการเข้าถึงบริการสุขภาพพนักงานเพศหญิง และความต้องการรับบริการด้านสุขภาพประชาชนที่มี รายได้แตกต่างกันอาจเป็นเพราะระดับรายได้ส่งผลต่อความต้องการรับบริการสุขภาพที่แตกต่างกัน สอดคล้องกับ สมนึก สอนเนย และคณะ[15]

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลนาเสียว ควรออกแบบชุดบริการหรือกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพที่จำเพาะเจาะจงต่อกลุ่มเพศหญิงและกลุ่มผู้มีรายได้น้อย เพื่อให้สามารถตอบสนองความต้องการได้อย่างตรงจุดและมีประสิทธิภาพสูงสุด

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ควรศึกษาวิจัยความต้องการรับบริการสุขภาพ ในกลุ่มประชาชนที่เป็นโรคเรื้อรังในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลนาเสียว อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ ที่มารับบริการการรักษาอย่างต่อเนื่อง

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญที่ช่วยตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ขอขอบพระคุณกลุ่มตัวอย่างประชาชนในเขตพื้นที่ตำบลนาเสียว อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิทุกท่านที่สละเวลาอันมีค่าตอบข้อมูลที่ครบถ้วนส่งผลให้งานวิจัยนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ผู้วิจัยใคร่ขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

เอกสารอ้างอิง

1. คณะกรรมาธิการการสาธารณสุข. การบริการสขภาพปฐมภูมิ (Primary Health Care). กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา; 2563.
2. กองบริหารการสาธารณสุข สำนักสนับสนุนระบบสุขภาพปฐมภูมิ. แนวทางการพัฒนาระบบสุขภาพ (Service Plan) ระบบบริการปฐมภูมิแบบบูรณาการโดยมีประชาชนเป็นศูนย์กลาง (Integrated, People-centered Primary Care). นนทบุรี: กองบริหารการสาธารณสุข สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข; 2562.
3. ราชกิจจานุเบกษา 2562. พระราชบัญญัติ ระบบสุขภาพปฐมภูมิ. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560. เล่ม 136 ตอนที่ 56 ก**.**
4. สำนักสนับสนุนระบบสุขภาพปฐมภูมิ. รายชื่อ รพ.สต. ให้อปท. จำนวน 84 แห่ง [อินเตอร์เน็ต]. 2566, 4 กรกฎาคม [เข้าถึงเมื่อ: 2568 กรกฎาคม 27]. เข้าถึงได้จาก: https://sites.google.com/site/primar ycarecluster2017/
5. กระทรวงสาธารณสุข. คู่มือการดำเนินการตามหน้าที่ของหน่วยบริการปฐมภูมิและเครือข่ายสุขภาพปฐมภูมิ พ.ศ. 2562. นนทบุรี: กองสนับสนุนระบบสุขภาพปฐมภูมิ กระทรวงสาธารณสุข; 2562.
6. โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลนาเสียว. รายงานประจำปีโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลนาเสียว. ชัยภูมิ: โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลนาเสียว; 2567.
7. Maslow AH. A theory of human motivation. Psychological Review.1943*;* 50(4):370-96.

8. มูลนิธิโครงการสารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน. คำจำกัดความของคำว่าการบริการสุขภาพ [อินเตอร์เน็ต]. มปป. [เข้าถึงเมื่อ 2568 กรกฎาคม 27] เข้าถึงได้จาก: https://saranukromthai.or.th/allactivity/7
9. โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลนาเสียว. รายงานประจำปีโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลนาเสียว พ.ศ. 2568. ชัยภูมิ: โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลนาเสียว; 2568.
10. Krejcie RV, Morgan DW. Determining Sample Size for Research Activities. Educational and Psychological Measurement. 1970; 30(3):607-10.
11. Best JW. Research in education (4th ed.). New Jersey: Prentice Hall; 1981.
12. Cronbach LJ. Essentials of psychological test (5th ed.). New York: Harper Collins;1970.
13. วิลาวัลย์ เติมกลิ่นจันทน์, ปัญญ์กรินทร์, ผดุงศิลป์ เพ็งชะอุ่ม. ภาวะสุขภาพและความต้องการใช้บริการสุขภาพของประชาชนในเขตรับผิดชอบของศูนย์การแพทย์ปัญญานันทภิกขุ ชลประทาน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. วารสารมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. 2567; 16(32):1-15.
14. จุไรรัตน์ ชลกรโชติทรัพย์, ธนพร แย้มสุดา, มลฤดี เพ็ชร์ลมุล, บุญชรัสมิ์ ธันย์ธิติธนากุล, กันยารัตน์ เกียรติเมธา, ชุติมา จิรัฐิเกรียงไกร. การประเมินความต้องการจำเป็นพื้นฐานทางด้านสุขภาพของประชาชน: กรณีศึกษา ชมชนศาลเจาพ่อสมบุญและชุมชนรมคลอง ซอยพหลโยธน 54. วารสารวิจัยและพัฒนาระบบสุขภาพ. 2566; 16(2):130-44.
15. สมนึก สอนเนย, ธนกฤต โพธิ์ เงิน, วิมยา สุจริตธนารักษ์, ภมร ขันธหัตถ์, วุฒิเลิศ เทวกุล. ความต้องการรับบริการด้านสาธารณสุขของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบางหลวง อำเภอเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี. วารสารมหาจุฬานาครทรรศน์. 2565; 9(5):31-49.
16. พิชญาพรพร พีรพันธุ์, ประสพชัย พสุนนท์. ปัจจัยที่ส่งผลต่อแนวทางการบริการสุขภาพที่เหมาะสมสำหรับประชาชนภายใต้บริบท โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลแห่งหนึ่ง อำเภอเมือง จังหวัดอุตรดิตถ์: การวิจัยผสานวิธี. วารสารการจัดการและการพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี. 2564; 8(1):123-35.
17. วัชรี ชิตมณี. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการเข้าถึงบริการสุขภาพพนักงานบริการหญิง (Female Sex worker) ในเขตพื้นที่ตำบลสำนักขาม อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา. วารสารวิชาการเพื่อการพัฒนาระบบสุขภาพปฐมภูมิและสาธารณสุข. 2566;1(3):137-49.